

Sündmused Petlemmas

K. Reen

I pilt

Dekoratsioon: õhtuhämar Palestiina kõrbemaastik teekese ja kiviga.

Tegelased: Maarja

Joosep

Ingel (mees hõberiietes)

Talleke

Mööda teed tulevad Maarja ja Joosep. Kivini jõudes aeglustavad sammu, seisatuvad.

Maarja (kurnatult): Kas veel on palju minna? Varsti on juba õhtu ja ma olen nii väsinud.

Joosep (hoolitsevalt): Liiga palju pole enam. Veel paar tundi, kallid Maarja, ja me jõuame Petlemma.

Maarja: Sa ei tea, kui väsinud ma olen. Mitte sammugi ei jõua enam astuda. Puhkame natuke.

Joosep: Natuke ehk võib. Aga ainult õige natuke. Muidu tuleb öö ja me jääme pimedada kätte ja äkki eksime veel ära ka.

Maarja (elavnenult): Oi, siin on üks tore kivi! Istume siia, sellele kivile. Oi, see on nii soe.

Joosep, katsu, kui hea soe kivi see on!

Joosep katsub käega kivi. Maarja istub. Joosep astub paar sammu eemale, vaatab mõtlikult tuldu tee suunas.

Joosep (endamisi): Tõesti, õhtujahedus on juba laskunud, aga see kivi on ikka palav. Ta nagu tunneks heameelt, et tahame talle istuda. Temal jätkub lahkust meid soojendada.

Maarja (innukalt): See on taeva päike, kes on mõtelnud meie peale. Terve päeva on ta oma kiirtega hellitanud kivi. Nii saavad hilisedki rändurid osa tema hoolest.

Joosep tuleb kivi juurde tagasi ja istub samuti kivile.

Maarja (pisut pelglikult): Joosep, tead, ma olen tahtnud juba kaua sulle midagi rääkida ja ikka pole julgenud. (Vaatab Joosepi poole, kes on vajunud oma mõtetesse.) Joosep, kas sa kuuled mind? Kas sa tahad mind uskuda?

Joosep nagu võpataks, vaatab kiiresti Maarja poole, noogutab.

Maarja (kartlikult, tasase häälega): Joosep, usud, sa, ma olen rääkinud inglitega?

Joosep silmitseb Maarjat imestunult, siis pöörab pea ära. Noogutab aeglaselt, aeglaselt omaette.

Maarja (meenutavalt, äraolevalt): See oli eelmisel aastal, ühel ilusal päeval. Hetkeks polnud mul kusagile kiiret, mõtlesin sinust – sinust. Keskpäeva kuuma tõttu olid inimesed oma käimised lõpetanud... Ja korraga avanes uks. Arvasin, et ema tuleb. Aga ei – tuli imeilus hõberiietes mees.

Lavale, Maarjast ja Joosepist mõne sammu kaugusele ilmub hõberiietes ingel.

Maarja: Ta astus sisse ja ütles:

Ingel (pühalikult, kuid sõbraliku tooniga): Tere, sa armuleidnu, Issand olgu sinuga!

Maarja (mälestuslummas): Ehmusin väga sellisest tervitusest ja mõtlesin, mida see võiks küll tähendada. Aga siis ütles ingel:

Ingel (pühaliku lahkusega): Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu Jumala juures. Vaata, sa saad käima peale ning tood ilmale poja ja paned temale nimeks Jeesus. Tema saab suur olema ja teda peab hüütama Kõigekõrgema Pojaks ja Issand Jumal annab temale ta Isa Taaveti aujärje ja ta valitseb igavesti Jakobi soo üle ning tema kuningriigil ei ole otsa.

Maarja (elavnedes): Kuidas ma küll imestasin! Mõistsin vaid küsida, mil viisil peab see sündima?

Ingel (erilise pühalikkusega): Püha Vaim tuleb su peale ja Kõigekõrgema vägi varjab sind, sellepärast peab ka Püha, kes sinust sünnib, nimetatama Jumala Pojaks.

Joosep (innustunult): Ma tean seda, ma tean seda! Kui ma olin suures mures, tuli seesama ingel unes minu juurde ja ütles:

Ingel (Joosepi poole pöördudes): Joosep, Taaveti poeg, ära karda Maarjat, oma naist, enese juurde võtta, sest mis temas on sündinud, on Pühast Vaimust. Ta toob ilmale Poja ja sa pead temale nimeks panema Jeesus, sest Tema päästab oma rahva nende pattudest. Ingel eemaldub, läheb pimedamaks.

Maarja (nagu unest virgudes): Näe, pimeneb. Nii kiiresti kaob kõik pimedusse. Varsti pole teedki enam näha. Mis nüüd saab? Enam me linna ei jõua. Enne tuleb öö ja me eksime ära.

Joosep (ärevalt): Tõepoole, peame kohe minema hakkama. Liiga kauaks jäime siia. Nüüd peab ruttama. (Äkki ehmunult kaheldes): Aga kui me tõesti linna ei jõua?

Maarja ja Joosep tõusevad, hakkavad minema. Paari sammu järel Maarja seisatab.

Maarja (üllatusega): Vaata, Joosep, vaata! Midagi valget jookseb meie poole.

Maarja ja Joosepi juurde jookseb valge armas talleke.

Joosep (arupidavalt): Lambatall? Vist on liiga kaua karjamaal rohtu söönud ja karjast maha jäänud. Ime, et ükski kuri loom pole teda maha murdnud. Kuhu ta nüüd nõnda üksinda saab või läheb, kaitsetu loom.

Maarja (heldinult): Mõttele, jooksid kohe meie juurde. Sina ei pidanud meid võõraks. Sina usud, et meie oleme head inimesed. Ja kui targad silmad sul on! Need nagu ütleksid: tulge minu järel.

Tall hakkab mööda teed minema.

Joosep (rõõmsalt): Lähmegi tallekese järel. Tema teab õiget teed. Tema, üksik lambuke, olgu meile teejuhiks. Tema viib meid öömajja, mille Taevaisa tahab meile anda.

Talleke ees, Maarja ja Joosep järel, lähevad kergel südamel edasi mööda teed, kuni kaovad.

II pilt

Dekoratsioon: öitsituli kõrbekarjamaal, tule juurest viib tee. Pärast pilt ingliskooriga.

Tegelased:

kolm karjast

Ingel (mees hõberiietes)

Karjased tulevad ja istuvad tule ümber.

1. karjane (nagu pisut külmetades): Täna öösel oleks nagu eriliselt pime. Päeval oli nii palav, päike paistis nii eredalt, kõik pidid otsima varju. Nüüd on aga pime ja külm.

2. karjane (murelikult): Ja üks tall on kadunud. See hea lammas, kellest paremat polnud kogu karjas. Kuhu võis ta jääda?

3. karjane: Kas mõni metsloom viis ta meie hooletuse tõttu? Ei suuda ju talleke kaitsta end, kui pole karjase abi.

1. karjane: On nii pime öö. Enam ei saa me teda kuskilt otsida.

3. karjane: Võime ainult Taevaisa varjamist talle paluda.

2. karjane: Ja istuda siin oma väikese lõkke ümber, laulda oma laule ja oodata hommikut.

Laulavad mõne sobiliku vaimuliku lastelaulu.

1. karjane (targalt): Peame siiski hoolega vaatama, et teised lambad enam ära ei kaoks ja lõke ära ei kustuks.

Karjased koos (väga suure ärevusega): Mis see oli? Mis see küll olla võib?

Muutub väga valgeks. Ilmub ingel hõberüüs. Teise dekoratsiooni kohale tõuseb pilt ingliskooriga.

Ingel (püha rõõmuga): Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale, sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija, kes on Issand Kristus! Ja see olgu teile tunnuseks: te leiate lapse mähitud ja söimes magavat.

Võimas muusika.

Üldine hääl: Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimeste seas, kellest temal on hea meel.

Muusika taandub, kuid jääb vaikselt edasi kostma. Jälle endine pimedus, nõrk lõkkevalgus.

2. karjane (rõõmsa innuga): Oi, kas see õnnistegija, keda me nii kaua oleme oodanud, on sündinud?

1. karjane (arupärivalt): Lapsukesena sõimes?

3. karjane: Jah, meie ootasime teda suure ja tugevana, koos sõjaväega tulevat, aga siin kõneldi väikesest lapsukesest sõimes. Kas nii võib Õnnistegija tulla?

1. ja 2. karjane: Kuid inglid ise ütlesid. Ja kõik oli nii valge ja ilus ja muusika tuli taevast.

Karjased koos: Läki nüüd Petlemma ja vaadake, mis on sündinud, mis ingel on meile teada andnud.

3. karjane (erilise mõtlikkusega): Võib-olla sündis Õnnistegija meie koopas, on praegu meie lambukeste sõimes.

Karjased lähevad teed mööda ära.

III pilt

Dekoratsioon: Heroodese palee trooniga. Selle juurde viiv tee.

Tegelased:

Herodes

Ülempreester

kolm tarka

Herodes ja ülempreester tulevad kahekesi paleesse trooni juurde.

Ülempreester (ettevaatlikult): Aulik valitseja, kas olete juba kuulnud, et meie linna saabusid kolm tarka – teadlast Idamaalt?

Herodes (meelitatud kõrkusega): Idamaalt? Kas nad tulid avaldama au Rooma riigile ja tema asevalitsejale Juudamaal – mulle? Mis on neil kaasas?

Ülempreester (kartlikult): Ei, kahjuks polnud nende peaesmärk külastada teid, aulik asevalitseja. Nad otsivad hoopis mingit äsjasündinud noort kuningat. Nad tulid teda kummardama.

Herodes (vihaselt): Mis?! Siin olen kuningas mina ja kellestki teisest ei taha ma teada. Saabuvad targad.

1. tark: Tervist, auväärt Juudamaa asevalitseja Herodes ja ülempreester. Oleme kolm Idamaa teadlast, kes just jõudsid Jeruusalemma.

2. tark: Oleme täheteadlased. Taevast jälgides nägime tähte, mis meie teadmiste järgi tähistas Juudamaa uue kuninga sündimist.

3. tark: Uut sündinud kuningat tulimegi Jeruusalemma kummardama.

Herodes (kõrgilt, solvunud häälel): Pean lugu teie tarkusest, Idamaa teadlased. Ja mul on rõõm kohata teid oma valitsusalal. Kuid me kõik oleme ekslikud. Olete eksinud vist teiegi, sest mingit uut kuningat pole Juudamaale vaja ega ole ka sündinud.

2. tark (pettunult): Kui kurb.

3. tark (nukralt): Siis on meie pikk ja raske teekond olnud asjatu.

Targad koos: Nägemiseni!

Targad ja ülempreester hakkavad lahkuma.

Herodes (ärevalt): Pidage! Ehk austatud ülempreester teab siiski öelda, kus oleks võinud sündida see teie kuningas.

Ülempreester: (tähtsalt, oma tarkust rõhutades) Pärimuste järgi Petlemmas. Sest kirjutatud on: sina Petlemm Juudamaal, ei ole mingil kombel kõige vähem Juuda vürstide seast, sest sinust lähtub valitseja, kes mu Iisraeli rahvast hoiab kui karjane.

Herodes (üleolevalt, varjatud kurjusega): Noh, kallid külalised, et tee teekond päris tühja ei läheks, minge siis Petlemma. Minge kuulake hoolega sündinu järele, ja kui te tema leiate, siis andke minulegi teada, et ma saaksin minna teda kummardama.

1. tark: Heameelega, lugupeetud asevalitseja.
Targad koos: Nägemiseni!

IV pilt

Dekoratsioon: Koobas sõimega. Selle juurde viiv tee.

Tegelased:

Maarja

Joosep

Lambake

kolm tarka

kolm karjast

Maarja ja Joosep kahekesi. Lambake sealsamas sõime juures.

Maarja (rahulikult, kuid pisut nukralt): Nüüd on ta sündinud, meie poeg. Selles kõrvalises koopas. Selle lambukese sõimes. Nagu üks vaeste inimeste laps. Ehkki ta on nii ilus, kõigist ilusam.

Joosep silitab lambakest.

Joosep (kindlalt): Peame rõõmsad olema selle üle, kelle Jumal on andnud. Et meil on terve ja tubli poisslaps. Mida enamat võibki inimene tahta.

Maarja (mõttlikult): Jah, see on nii tore. Aga mina kujutasin endale ometi kõik teisiti ette. Ilmuvad karjased üllirõõmsas meeleolus.

Karjased koos: Au olgu Jumalale, kes on meile kinkinud tõelise kuninga.

1. karjane: Olge tervitatud, Maarja ja Joosep.

2. karjane: Olge õnnelikud, e Jumal on teid oma Poja vanemaiks valinud.

3. karjane: Õitsil olles nägime suurt imet – taevas läks valgeks ja inglid ise laulsid sündinud kuninga – selle lapse ülistuseks.

Karjased lähevad sõime juurde last kummardama.

Maarja (endassesüvenenult): Ah nii, ah nii.

2. karjane: (pöördudes Maarja ja Joosepi poole) Äрге pahandage, et meil polnud tuua väärilisi kingitusi. Me kingime teile oma rõõmu. Jumal ise näitab oma suurust.

Joosep: Milleks kingitusi siia koopasse.

Korruga tulevad targad kingitustega. Kummardavad sügavalt.

Targad koos: Austatud olgu Jumal ja teie temast valitud.

1. tark: Austatud olgu Jumalast antud laps.

Maarja ja Joosep ehmuvad väga.

Joosep (väriseva häälega): Kuidas küll teie, suured teadlased Idamaalt siia sattusite?

1. tark: Taevataht ise juhatas meid kaugelt siia selle koopa juurde.

2. tark: Kõigekõrgema juhatusel tuleme. Võtke vastu meie kingitused maailma suurimale kuningale.

Targad annavad üle oma rikkalikud kingitused.

Karjased ja targad koos: Au olgu Jumalale kõrges! Lähme kuulutama nüüd kogu maailmale, et Kristus on sündinud.

Eesriie